

Euroopan unionin
neuvosto

**Bryssel, 6. helmikuuta 2017
(OR. en)**

5321/17

**MAMA 12
CFSP/PESC 23
RELEX 74
LIBYE 3**

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 6. helmikuuta 2017

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 5319/17 MAMA 11 CFSP/PESC 22 RELEX 73 LIBYE 2

Asia: Neuvoston päätelmät Libyasta

– Neuvoston päätelmät (6. helmikuuta 2017)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3516. istunnossaan 6. helmikuuta 2017 hyväksymät päätelmät Libyasta.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT LIBYASTA**Ulkoasiainneuvosto 6. helmikuuta 2017**

1. Ponnistelut Libyan vakauttamiseksi ovat nyt tärkeämpiä kuin koskaan, ja EU tekee kaikkensa tämän tavoitteen saavuttamiseksi. EU on edelleen sitoutunut edistämään Libyan poliittiseen sopimukseen perustuvaa kattavaa poliittista ratkaisua ja tukemaan presidenttineuvostoa sekä pääministeri Fayez Sarrajin johdolla toimivaa kansallisen sovinnon hallitusta Yhdistyneiden kansakuntien myötävaikutuksella. EU on tyytyväinen niiden toimiin yhtenäisen hallinnon, vaurauden ja turvallisuuden palauttamiseksi Libyaan. Palauttaen mieliin YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2259 ja sen jälkeiset päätöslauselmat EU tunnustaa presidenttineuvoston ja kansallisen sovinnon hallituksen ainoina Libyan poliittiseen sopimukseen perustuvina laillisina vallanpitäjinä. Annamme täyden tukemme Libyan poliittiselle sopimukselle kehyksenä, jonka puitteissa on mahdollista löytää käytännön ratkaisuja Libyan tämänhetkisiin ongelmiin. EU antaa myös kiitosta meneillään oleville toimille, joilla pyritään ratkaisemaan poliittiset erimielisyydet ja parantamaan Libyan instituutioiden edustavuutta, tehokkuutta ja toimintakykyä. EU korostaa Libyan vastuuta tästä poliittisesta prosessista ja prosessin osallistavuuden merkitystä, niin että poliittiset ja paikalliset toimijat, naiset ja kansalaisyhteiskunta otetaan siihen pysyvästi mukaan. Libyan poliittisilla johtajilla on vastuu omien kansalaistensa hyvinvoinnista ja turvallisuudesta. Kaikkia libyalaisia toimijoita kehoitetaan välttämään toimia, jotka heikentävät poliittista muutosta Libyassa, ja heidän on sitouduttava rakentavasti merkitykselliseen vuoropuheluun. EU aikoo käyttää tukivälineitään, ja se on valmis muuttamaan rajoittavia toimenpiteitään tarvittaessa auttaakseen rauhan, vakauden ja turvallisuuden tukemisessa Libyassa.
2. EU korostaa, että kaikki laillisten siviiliviranomaisten valvonnassa olevat aseelliset joukot on kiireellisesti yhdistettävä Libyan poliittisen sopimuksen mukaisesti maan vakauden varmistamiseksi ja sen yhtenäisyyden ja alueellisen koskemattomuuden säilyttämiseksi. Tähän konfliktiin ei ole sotilaallista ratkaisua ja siksi EU korostaakin, että YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 2278 on pantava täytäntöön. EU suhtautuu myönteisesti presidentin henkivartiokaartin perustamiseen ja sen ensimmäisten yksikköjen äskettäiseen toimintavalmiuteen saattamiseen. Ne ovat tärkeitä toimia Libyan poliittisella sopimuksella perustettujen instituutioiden ja Tripolissa olevien diplomaattisten edustustojen suojaamiseksi. Se on valmis selvittämään mahdollisuuksia tukea presidentin henkivartiokaartia.

3. EU vahvistaa uudelleen täyden tukensa YK:n Libyan-tukioperaatiolle (UNSMIL) ja YK:n pääsihteerin erityisedustajalle Martin Koblerille. Se on tyytyväinen Libyan naapurien ja alueellisten järjestöjen, kuten Afrikan unionin ja Arabiliiton, sitoutumiseen Libyan poliittisen prosessin tukemiseen ja helpottamiseen Libyan poliittisen sopimuksen mukaisesti Kairossa ja Brazzavillessa äskettäin pidettyjen kokousten osoittamalla myönteisellä tavalla. Yhtenä Libyan naapureista EU liittyy näiden alueellisten järjestöjen toimiin YK:n sovittelutoimien tukemiseksi. Kaikki Libyan naapurit ovat velvollisia omaksumaan rakentavan roolin Libyan kriisin ratkaisemisessa. Tähän liittyen EU tehostaa vuoropuheluaan naapureiden kanssa myös niiden aloitteista. EU panee tyytyväisenä merkille lisääntyvän kansainvälisen läsnäolon Tripolissa joidenkin suurlähetystöjen avauduttua uudelleen äskettäin.
4. EU antaa kiitosta libyalaisien rohkeudelle ja määrätietoisuudelle terrorismin torjunnassa ja osoittaa kunnioituksensa terroristiryhmien vastaisessa taistelussa surmansa saaneiden muistolle. Se on edelleen huolissaan terrorismin Libyan ja naapurimaille muodostamasta uhkasta. Se kehottaa kaikkia libyalaisia yhdistymään terrorismia vastaan, painottaa ennaltaehkäisyyn merkitystä ja toistaa tukevansa laillisia vallanpitäjiä niiden toimissa radikalisoitumisen, väkivaltaisten ääriliikkeiden ja terrorismin torjumiseksi. EU on sitoutunut osallistumaan eniten konfliktista kärsineiden alueiden vakauttamiseen ja jälleenrakentamiseen koko Libyassa.
5. EU on tyytyväinen edistymiseen äskettäisissä Libyan taloudellisen vuoropuhelun kokouksissa. Se kehottaa kaikkia osallistujia, erityisesti kansallisen sovinnon hallitusta ja keskuspankkia panemaan kaikilta osin täytäntöön niiden sopimuksen pitää lainmukainen talous toiminnassa, varmistaa hallituksen toiminnalle tarvittavat varat, saada budjetti hallintaan ja lopettaa maksuvalmiuskriisi. Se kehottaa aloittamaan kiireellisesti toimet talouden uudistamiseksi, tarpeettomien julkisen talouden menojen vähentämiseksi ja peruspalvelujen toimittamiseksi paremmin, jotta Libyan kansan kiireellisimmistä tarpeista voidaan huolehtia. Öljyntuotannon toivotun lisääntymisen pitäisi tehdä Libyan hallitukselle mahdolliseksi toimittaa väestölle enemmän julkisia hyödykkeitä ja palveluja, mukaan lukien turvallisuus, koulutus ja humanitaarinen apu. EU kehottaa kaikkia libyalaisia säilyttämään öljyinfrastruktuurin, ja se palauttaa mieleen YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat, joissa todetaan, että Libyan öljynviennin on pysyttävä kansallisen sovinnon hallituksen ja kansallisen öljy-yhtiön yksinomaisessa määräysvallassa. Se myös tuomitsee laittoman öljynviennin.

6. EU on huolissaan Libyan humanitaarisesta tilanteesta. Noin 1,3 miljoonaa ihmistä tarvitsee siellä hätäapua. Se kehottaa mahdollistamaan avustustyöntekijöille pääsyn apua tarvitsevien ihmisten luo ja noudattamaan kansainvälistä humanitaarista oikeutta. Edistymistä tarvitaan vielä ihmisoikeuksien täysimääräisessä noudattamisessa, oikeuslaitoksen vahvistamisessa, vastuuvellvollisuudessa ja oikeusturvan varmistamisessa.
7. EU tuomitsee muuttajiin kohdistuvat ihmisoikeusrikkomukset ja -loukkaukset ja kehottaa Libyan viranomaisia tehostamaan toimiaan parantaakseen ihmisoikeuksien suojaa ja edistääkseen niitä, erityisesti muuttajien säilöönottokeskuksissa, kiinnittäen erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin. Se kehottaa kaikkia osapuolia varmistamaan, että avustustyöntekijöillä on esteetön ja turvallinen pääsy keskuksiin. EU aikoo käyttää muun muassa EU:n Afrikka-hätärahaston varoja voidakseen vahvistaa muuttajien suojaa, auttaa parantamaan säilöönottokeskusten olosuhteita, varmistaa asianmukaiset vastaanottovalmiudet, hakea vaihtoehtoja säilöönnotolle ja lisätä avustettua vapaaehtoista paluuta Libyasta. Lisäksi se aikoo tiivistää yhteistyötä UNHCR:n ja IOM:n kanssa. Se työskentelee yhdessä Libyan alueviranomaisten kanssa vaihtoehtoisten elinkeinojen edistämiseksi ja muuttajia, pakolaisia ja kansainvälisen suojelun tarpeessa olevia henkilöitä vastaanottavien paikallisyhteisöjen paineensietokyvyn tukemiseksi.
8. Valtion- tai hallitusten päämiesten 3. ja 4. helmikuuta Maltalla pitämän epävirallisen kokouksen julistuksen sekä korkean edustajan ja komission 25. tammikuuta antaman yhteisen tiedonannon mukaisesti EU toistaa, että laittomia muuttovirtoja on hillittävä kesken Välimeren reitillä ja ihmissalakuljettajien liiketoimintamalli on hajotettava. EU on edelleen sitoutunut työskentelemään Libyan viranomaisten kanssa auttaakseen turvallisuusalan uudistuksen tukemisessa ja niiden turvallisuus- ja puolustusrakenteiden kehittämisessä. EU toteaa, että on Libyan vastuulla auttaa puuttumaan laittomiin muuttovirtoihin ja pelastaa ihmishenkiä, ja EU jatkaa toimintaansa erilaisissa täydentävissä ja koordinoituissa toimitissa Välimeren Seahorse-verkoston, Euroopan raja- ja merivartioviraston ja YTPP:n puitteissa kansainvälisen oikeuden mukaisesti.
- Maltan julistuksen mukaisesti EU aikoo tehostaa toimia koulutuksen, varusteiden ja muun tuen antamiseksi. Etusijalla ovat tällöin Libyan rannikkovartiosto ja laivasto sekä muut asiaankuuluvat Libyan lailliset virastot.

EUNAVFOR MED SOPHIA -operaatio keskittyy edelleen ihmissalakuljettajien ja ihmiskauppaverkostojen liiketoimintamallin hajottamiseen. Lisäksi operaatio jatkaa tukitoimiaan Libyan rannikkovartioston ja laivaston kouluttamiseksi ja osallistuu YK:n asevientikiellon täytäntöönpanoon. EUBAM-operaatio jatkaa Libyan viranomaisten sitouttamista ja avustamista mahdollista tulevaa poliisi-, oikeusvaltio- ja rajaturvallisuusalan siviilioperaatiota varten, kunhan olosuhteet sen sallivat. EU palauttaa myös mieliin vakaan aikomuksensa auttaa Libyan maarajoihin kohdistuvan paineen vähentämisessä tiiviissä yhteistyössä Libyan viranomaisten ja sen naapurien kanssa.

9. EU toteuttaa 120 miljoonan euron arvoisen yhteistyöpakettin, joka keskittyy kansalaisyhteiskuntaan, hallintoon, terveyteen, nuorisoon ja koulutukseen, muuttoliikkeeseen, turvallisuuteen ja sovitteluun. EU antaa edelleen lyhytaikaista apua eri rahoitusvälineistä, muun muassa tukemalla aluehallintoa ja toimittamalla keskeisiä palveluja niitä tarvitseville Libyan kansalaisille. EU on myös lisännyt humanitaarista apuaan 10,8 miljoonalla eurolla vuonna 2016. Turvallisuusolosuhteiden parantuminen kentällä ja poliittinen vakaus ovat ensiarvoisen tärkeitä EU:n avun toimittamiseksi tehokkaasti Libyan kaikkiin osiin, myös kaukaiseen eteläosaan. EU on valmis lisäämään osallistumistaan Libyan vakauden ja vaurauden edistämiseksi.